

№ 3(82) вересень
2020 року

Освітнянський профспілковий вісник

Газета Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України

Дорогі колеги-освітняни!

З приходом щедрої золоті осені, у першу неділю жовтня Україна відзначає День працівників освіти - професійне свято тих, хто відкриває молодому поколінню двері в сад знань, вказує шлях у велике життя, кому ми зобов'язані своїми життєвими і професійними перемогами.

У цей день кожен з нас, незалежно від віку і суспільного становища, з особливою теплотою і любов'ю згадує свого вчителя, рідну школу.

Ми маємо всі підстави пишатися нашими досягненнями в освіті. Наукові здобутки викладачів, професійні досягнення вчителів, якісна підготовка випускників шкіл і вишів, перемоги на олімпіадах і конкурсах – все це свідчить про те, що освіта Одеського регіону розвивається та постійно підвищує свої якісні показники.

Вітаємо
з Днем
працівників
освіти!

Завдяки вам, дорогі колеги, наша молодь виховується на справжніх зразках патріотизму й порядності, вашими зусиллями твориться майбутнє всієї нашої держави.

Шановні освітяни! Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята та безмежну вдячність за невтомний творчий пошук, фаховість, креативність і самовідданість.

Нехай кожен ваш день розпочинається усмішкою, а завершується відчуттям задоволення, хай думки і вчинки проміняться добром і щедрістю, а серце зігрівається щирою вдячністю ваших вихованців та їхніх батьків.

Бажаємо міцного здоров'я, натхнення й оптимізму, злагоди і щастя у ваших колективах та родинях. Нехай ваш нелегкий професійний шлях освячується любов'ю до дітей та радістю від плідної праці!

З повагою

Директор Департаменту освіти і науки Одеської
обласної державної адміністрації О.А.Лончак

Голова Одеської обласної організації Профспілки
працівників освіти і науки України Н.О.Дубовик

Шановні спілчани!

Вітаємо вас з Днем захисника України – святом мужності та героїзму, шанування військових традицій і звичаїв Українського народу!

ГОРДІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ОДЕЩИНИ

Нещодавно за поданням Одеського обласного комітету Профспілки нагрудними знаками ЦК Профспілки «Заслужений працівник Профспілки працівників освіти і науки України» нагороджені освітяни та профспілкові працівники Оксана Біслічук, голова Куяльницької сільської організації Профспілки, та Тетяна Мещерякова, голова Теплодарської міської організації Профспілки. Вітаємо колег з високими нагородами!

Біслічук Оксана

Оксана Біслічук, голова Куяльницької сільської організації Профспілки.

За її ініціативою, відповідно до програми «Творчий учитель» учителі за високі досягнення в праці отримують премії.

Біслічук Оксана

25 років працює на педагогічних посадах. Має звання «учитель-методист», нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки України, управління освіти і наукової діяльності Одеської облдержадміністрації. Понад 10 років спілчани Котовського району, а нині Куяльницької ОТГ, довіряють їй очолювати територіальну організацію Профспілки.

Оксана Біслічук на високому професійному рівні виконує свої обов'язки щодо захисту соціально-економічних прав працівників освіти громади, розвитку соціального партнерства з адміністрацією відділу освіти Куяльницької сільської ради.

Педагогічний шлях Мещерякової Тетяни

Олександрівни вимірюється понад 40 роками роботи учителем, вихователем, заступником директора, спеціалістом відділу освіти. Вона - переможець міського конкурсу «Жінка року», переможець міського конкурсу «Учитель року» в номінації «Хімія». З 2002 року працює на громадських засадах на посаді голови Теплодарської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України. За цей час зарекомендувала себе як компетентний, принциповий профспілковий лідер.

Учительське подружжя

Майже два десятиліття тому в наш район приїхало за направленням молоде подружжя вчителів Буханенко Віталій Леонідович та Альона Володимирівна. Не вимагали для себе найкращу школу - головне, щоб було житло. Так була обрана Ониськівська ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Мабуть, у кожному колективі є людина, яка згуртовує навколо себе вчителів, завжди знаходиться в творчому пошуку нових форм навчання, не зупиняється на досягнутому. Такою є Альона Володимирівна - вчитель англійської мови, голова первинної профспілкової організації. Їй завжди допомагає, розділяє її задуми, підтримує в усіх починаннях Віталій Леонідович - учитель фізики. Неординарний підхід до викладання предмету, креативність у роботі дають значні результати. Обоє мають звання «старший вчитель», нагороджені грамотами Міністерства освіти і науки України. Щодо лідерства в родині, того його немає, бо вони доповнюють один одного, вони нероздільні, вони завжди разом, і це позитивний приклад для всіх оточуючих.

Напередодні професійного свята - Дня працівників освіти - хочеться сказати колегам слова вдячності за їх самовіддану працю, за мудрість, витримку, за те, що не зрадили обраній професії.

Тетяна Середа, заступник голови Лиманської районної організації Профспілки

Наша улюблена вчителька

Якщо дитина, яка прийшла до школи в перший клас, із задоволенням щодня біжить до школи, бо там його чекає улюблена вчителька, то це про Ірину Юсюк, вчительку початкових класів Арцизької школи №4.

Три роки тому Ірина Костянтинівна брала участь в обласному фестивалі молодих фахівців «Педагогічна надія Одещини», започаткованому Одеським обласним комітетом Профспілки, а сьогодні вона в числі перших учителів в Україні, які успішно пройшли сертифікацію.

Ірина Юсюк – сучасний педагог, творча, активна, самодостатня, цілеспрямована особистість. Вона сама розвивається, удосконалюється, розуміє мрії дітей та намагається втілювати їх в життя. Є не просто вчителем, а й екскурсоводом, який веде за собою й окреслює найвизначніше, найсуттєвіше, що знадобиться дітям у майбутньому. Ірина Костянтинівна вміло розвиває в учнів критичне мислення, вміння працювати в команді, ефективно розв'язувати проблемні ситуації.

А ось думка батьків: «Наші діти дуже допитливі. А Ірина Костянтинівна допомагає розвинути цю допитливість. Вчителька добирає інструменти для дослідження, пошуку інформації, вчить відсіювати непотрібне, а корисне – розкласти по полицях».

Я щиро вірю, що саме такі вчителі формують освітній простір Нової української школи.

Людмила Афанасьєва, голова Арцизької районної організації Профспілки

ГОРДІСТЬ

ОСВІТНЬОЇ

ГАЛУЗІ

ОДЕЩИНИ

Вчительська праця ...

Скільки ніжних і гучних, вдячних і доброзичливих слів про неї сказано. На мій погляд, професія вчителя – це не праця, це покликання серця. Бути вчителем важко. Особливо в наш час. Адже вимоги суспільства до вчителя дуже різноманітні.

Про вчительку, яка працює у Василівській ЗОШ Болградського району з величезним бажанням, про жінку, про матір, що живе з любов'ю до дітей, хочу розповісти.

Починалося все серпневим спекотним днем, коли до школи завітала чорноброва дівчина із сором'язливим поглядом. Питання влаштуватися вчителем хімії мене здивувало, оскільки неохоче молоді люди йдуть працювати до школи. Занепокоїло мене тільки те, що після першого року роботи дівчина знову

повернулася до міста та ще й чоловіка свого, вчителя музичного мистецтва нашої школи, забере із собою. А ні... Працює наша Тетяна Дмитрівна Перпері вже 18 років, і добре працює.

Минулий навчальний рік став особливим у її житті. У всеукраїнському конкурсі «Учитель року -2020» з номінації «Хімія» (II регіональний тур) Тетяна Дмитрівна стала переможцем, за що нагороджена Почесною грамотою та Дипломом Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації. У 2019 році нагороджена Почесною грамотою Одеської обласної ради за багаторічну плідну працю, вагомий особистий внесок у виховання і навчання підростаючого покоління та Дипломом МОН України, Національно-екологічного натуралістичного центру за II місце у Всеукраїнському конкурсі «Енергія і середовище серед педагогів».

Щорічно учні та вихованці Тетяни Дмитрівни беруть участь і стають переможцями учнівських олімпіад з хімії, конкурсів еколого-натуралістичного напрямку.

Напередодні нашого професійного свята якось помітила в очах Тетяни Дмитрівни ніжну усмішку. Радіє вона: вчительське свято. Прихід осені завжди надихає на щось добре, вічне, на щось, від чого душа мліє. І ось тут пригадуються слова Ліни Костенко, які, мабуть, є життєвим кредом Тетяни Дмитрівни:

*Я вибрала Долю собі сама.
І що зі мною не станеться, -
У мене жодних претензій нема
До Долі — моєї обраниці.*

Катерина Фетова, директор Василівської ЗОШ Болградського району

Обрати професію за покликанням і присвятити їй життя – це справжнє щастя

«Мудра людина вимагає спочатку від себе, а потім від інших». Ці слова влучно характеризують нашу Тетяну Олександрівну Бошкову, директора дошкільного закладу «Роднічок» Кам'янської сільської ради Ізмайльського району.

Зовсім юною дівчиною, за покликанням серця, прийшла Тетяна Олександрівна в дитячий садок. В її трудовій книжці лише 2 записи: «прийнята на посаду вихователя», «переведена на посаду завідувачки дитячого садка «Роднічок».

Тетяна Олександрівна має вищу фахову освіту, стаж педагогічної діяльності – 43 роки. Рівно стільки років вона щодня віддає частинку своєї душі та серця маленьким вихованцям, плакаючи й відкриваючи їм двері у широкий світ. За професійні та ділові якості, організаторські здібності Тетяна Олександрівна була призначена керівником дошкільного закладу і працює на цій посаді вже 23 роки.

Багато зусиль і любові віддає Тетяна Олександрівна нашому доброму і світлому будинку безтурботного дитинства, який розташований у тихому, мальовничому куточку великого села Кам'янка. Зараз, у вересні 2020 року, в чотирьох вікових групах тут виховується 80 малят - від 2 до 6 років, яких щоранку зустрічають турботливі вихователі та їх лагідні помічники. За роки свого керівництва Тетяна Олександрівна створила в закладі високопрофесійний, творчий педагогічний колектив, який знаходиться в постійному пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу, нових форм, методів виховання і навчання дітей.

За результатами вивчення готовності дошкільників до шкільного навчання вихованці демонструють

відмінні результати.

Тетяна Олександрівна наполегливо працює над зміцненням матеріально – технічної бази закладу. Її педагогічне кредо: «Створити в дошкільному закладі такі умови, щоб він був місцем радості для дітей, місцем творчості для вихователів та місцем впевненості і спокою для батьків». Завдяки їй наполегливості, плідній праці з виконкомом сільської ради, сільським головою, батьками, керівниками підприємств у дитячому садку створено сучасне розвивальне середовище. До послуг дітей: музична зала, фізкультурна зала, екологічна вітальня «Світлиця – медунія», кімната народознавства, галерея картин, кабінет безпеки життєдіяльності, в достатній кількості іграшки, настільні та розвиваючі ігри та ін. До послуг вихователів сучасно обладнаний методичний кабінет забезпечений комп'ютерною технікою з підключенням до мережі «Інтернет».

За рахунок місцевих коштів у цьому році проведено ремонт харчоблоку із заміною технологічного обладнання, ремонт туалетних кімнат та буфетних із заміною сантехніки.

Досвід Бошкової Т.О. «Формування основ екологічної культури», представлений на ярмарку педагогічних ідей у м. Одесі, відзначено Грамотою управління освіти і наукової діяльності Одеської обласної адміністрації. Протягом останніх 5 років дошкільний заклад посідає перше місце в районному огляді-конкурсі з підготовки до навчального року. Вихователі мають власні методичні розробки та друковані роботи у фахових журналах.

Щоб малюкам у дитсадку було цікаво та весело, традиційно проводяться дні відкритих дверей для батьків, конкурси дитячого пісенного мистецтва «Фабрика зірок», конкурси дитячих малюнків, поробок з природного матеріалу, благодійне розважа-

льно – спортивне свято «День захисту дітей», конкурс «Тато, мама, я – спортивна сім'я».

Шановна, Тетяно Олександрівно, від імені колективу дитячого садка вітаємо Вас із професійним святом – Всеукраїнським Днем дошкільця!

Нехай ніколи не згасе світло Вашої душі, тепло Вашого серця до улюбленої професії. Хай кожен ваш день повниться новою радістю та перемогою, незгасною енергією, любов'ю вихованців, підтримкою батьків та теплою рідних!

Валентина Ганчева, методист дошкільного закладу «Роднічок» Кам'янської сільської ради Ізмайльського району

Ювілей Одеської державної академії технічного регулювання та якості

2 вересня 2020 року Одеська державна академія технічного регулювання та якості відсвяткувала 75 – річницю з дня заснування закладу вищої освіти.

Це унікальний ЗВО, тому що він єдиний в Україні:

- який здійснює повний цикл ступінчастої підготовки фахівців: молодший бакалавр – бакалавр – магістр – аспірант – доктор наук у галузі знань "Автоматизація та приладобудування", надає освітні та інформаційно-консультативні послуги з підвищення кваліфікації у сферах технічного регулювання, метрології, якості та споживчої політики;
- сфера діяльності якого є метрологічна направленість: вимірювання, метрологічне забезпечення виробництва, інтелектуальні датчики та системи збору і обробки вимірювальних даних, автоматичне управління, автоматизовані системи вимірювання діагностики та контролю, інтелектуальні технології, системи підтримки прийняття рішень та експертні системи, оцінка та управління якістю, освітні вимірювання та транспортна логістика;
- який займається підготовкою фахівців з медичної метрології та проводить наукові дослідження із забезпечення єдності і достовірності вимірювань в медицині. В рамках медичної метрології проводяться наукові дослідження в області створення медичних метрик, еталонів, зразків і використання медичної метрології в медичних інформаційних системах;
- який займається підготовкою фахівців з питань військової метрології та проводить наукові дослідження із єдності, точності і своєчасності вимірювань для забезпечення боєготовності та боєздатності військ;
- який займається підготовкою фахівців та проводить наукові дослідження з питань розробки, опублікування, застосування та гармонізації стандартів, щодо встановлення норм, правил і характеристик з метою забезпечення безпеки продукції, робіт і послуг для навколишнього середовища, життя, здоров'я і майна, технічної та інформаційної сумісності, взаємозамінності і якості продукції, робіт і послуг відповідно до рівнем розвитку науки, техніки і технології, єдності вимірювань, економії всіх видів ресурсів, безпеки господарських об'єктів з урахуванням ризику виникнення природних і техногенних катастроф та іншими відокремленими надзвичайних ситуацій, обороноздатності і мобілізаційної готовності країни;
- який займається підготовкою фахівців для сфери технічного регулювання, а саме правового регулювання відносин у сфері встановлення, застосування та виконання обов'язкових вимог до продукції або пов'язаних з нею процесів, систем і послуг, персоналу та органів, а також перевірки їх дотримання шляхом оцінки відповідності та/чи ринкового нагляду;
- який займається підготовкою фахівців для сфери захисту прав споживачів, гарантованого законом контролю за якістю і безпечністю продукції та всіх видів послуг і робіт, як складової частини захисту прав людини;
- який займається підготовкою фахівців з якості продукції та надання послуг, як основи конкурентоспроможності вітчизняних товарів та послуг на міжнародному рівні.

За 75 років підготовлено більше 45 000 фахівців, учених, промисловців, державних та громадських діячів.

Протягом свого існування заклад займався підготовкою фахівців для 38 країн світу.

Багато керівників державних установ, підприємств, служб метрології та стандартизації промислових гігантів України, країн СНД, Афганістану, Болгарії, Венесуели, В'єтнаму, Ізраїлю, Іраку, Естонії, Китаю, Конго, Куби, Латвії, Лаосу, Литви, Монголії, Нігерії, Німеччини, Словаччини, Хорватії та Чехії – випускники академії.

За значний внесок у розвиток освіти і науки в галузі стандартизації, метрології, сертифікації, менеджменту, якості та захисту прав споживачів, вагомі досягнення в науково-педагогічній діяльності, якісну підготовку фахівців академія нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, орденами Дружби В'єтнаму і Лаосу, відомчою відзнакою Держспоживстандарту України «За заслуги»; є тричі переможцем Національного конкурсу якості – "100 кращих товарів України" у номінації "Освітні послуги" та Національного рейтингу якості товарів та послуг "Зірка якості" – "Краще підприємство України".

На базі академії функціонує національний технічний комітет стандартизації ТК 163 "Якість

освітніх послуг"; запроваджена система управління якістю вищої освіти згідно з вимогами ISO 9001.

Людмила Гальчинська, голова Первинної профспілкової організації ОДАТРЯ

Шановні викладачі, співробітники та студенти ОДАТРЯ!

Одеський обласний комітет Профспілки працівників освіти і науки України щиро вітає ваш колектив із 75-річним ювілеєм з дня заснування вашого закладу вищої освіти.

Ви по праву можете пишатися славними традиціями, історією та сучасними здобутками свого вишу. Сподіваємося, що і в новому статусі ваш заклад залишатиметься серед лідерів закладів вищої освіти України й надалі буде зберігати та примножувати свої славні традиції та досягнення.

Бажаємо дружньому колективу працівників та студентів академії міцного здоров'я, вагомих напрацювань і результатів, злагоди і добробуту на довгі роки!

З повагою президія Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України

Звіт про роботу Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України за період з травня 2015 року по вересень 2020 року

Одеський обласний комітет є виборним органом Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України – найбільш чисельної профспілкової організації в Одеській області, яка представляє та захищає права освітян та здобувачів освіти.

Станом на 1 січня 2020 року обласна організація об'єднує 1131 первинну профспілкову організацію (ППО), на профспілковому обліку в якій знаходяться 98356 спілчан: зокрема працівників – 50674 (51,5 % від загальної кількості), осіб, що навчаються – 41382 (42,1%), непрацюючих пенсіонерів – 6300 (6,4%).

Відповідно до Закону України «Про соціальний діалог в Україні» у 2016 році вдруге підтверджено статус репрезентативності на наступні п'ять років.

Протягом 2015-2020 років дії Одеського обласного комітету Профспілки були спрямовані на підвищення соціального статусу педагогічних, науково-педагогічних, інших працівників та здобувачів освіти, поліпшення їхнього фінансово-матеріального становища, професійного зростання, здобуття якісної вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти, створення безпечних умов для роботи та навчання, організацію оздоровлення та відпочинку, підвищення мотивації перебування у Профспілці, розширення можливостей надання оперативної інформації.

Соціально-економічний захист працівників та здобувачів освіти обласний комітет здійснював шляхом укладання колективних договорів та угод, спрямування звернень в органи влади усіх рівнів та до роботодавців, участю в акціях протесту, здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю, забезпечення підвідомчих організацій нормативно-правовою базою тощо.

Обком Профспілки підтримував дії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, як вищого виборного профспілкового органу, який відстоює трудові, соціально-економічні права та інтереси спілчан на національному та галузевому рівнях, через членство та за активної участі в роботі Національної тристоронньої соціально-економічної ради, Спільного представницького органу профспілок, колегіальних органів галузевого міністерства, профільного комітету Верховної Ради України, інших представницьких і робочих органів.

Організаційні ланки обласної організації Профспілки брали активну участь у колективних акціях протесту, які організовували Федерація профспілок України, Центральний комітет Профспілки, Федерація профспілок Одеської області.

3 грудня 2015 року по червень 2020 року проведено 19 масових акцій у м. Києві та Одесі, які були спрямовані проти:

- антисоціальних проєктів Державного бюджету, які не передбачали підвищення мінімальної заробітної плати до рівня реального прожиткового мінімуму, належного фінансування освітньої галузі та суттєвого зростання зарплати освітян;
- проти руйнування системи профтехосвіти у зв'язку з передачею державного фінансування ЗПТО на місцевий рівень;
- звуження прав студентів на стипендіальне забезпечення, доступу до якісної вищої освіти;
- шокового підвищення ціни на газ і комунальні тарифи;
- зниження соціально-економічних прав та гарантій освітян при прийнятті в другому читанні законопроекту «Про освіту»;
- звуження прав найманих працівників та профспілок, передбачених урядовими законопроектами тощо.

На підтримку соціально-економічних вимог спілчан від обкому Профспілки було направлено 172 звернення Президенту України, Голові Верховної Ради України, в Комітет з питань освіти, науки та інновацій, народним депутатам від Одеської області та керівникам фракцій у ВРУ, в Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки, Міністерство фінансів, Міністерство соціальної політики, в органи місцевого самоврядування та роботодавців.

Завдяки активним діям усіх профспілкових органів вдалося домогтися прийняття Урядом низки рішень щодо підвищення рівня заробітної плати педагогічних і науково-педагогічних працівників, окрім щорічного збільшення посадових окладів і тарифних ставок у зв'язку зі збільшенням розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Зокрема: з 1 січня 2017 року підвищено на 2 тарифні розряди ЄТС посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічним працівникам закладів освіти, які фінансуються за рахунок освітньої субвенції, а з 1 вересня 2017 року всім іншим.

Влітку 2017 року прийнято постанову Кабінету Міністрів України, якою підвищено з 1 вересня 2017 року на 2 тарифні розряди ЄТС посадові оклади директорів, тренерів-викладачів, інструкторів-методистів та інших фахівців спортивних шкіл усіх типів.

З 1 січня 2018 року Урядом підвищено на 10% посадові

оклади (ставки заробітної плати) педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції. Всім іншим педагогам та науково-педагогічним працівникам таке підвищення не було передбачено. І тільки завдяки активним та наполегливим діям Профспілки з 1 січня 2019 року було збільшено на 11% розміри посадових окладів науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, а з 1 вересня 2019 року - на 10% ставки педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної, професійно-технічної освіти.

З метою підвищення престижності праці працівників дитячо-юнацьких спортивних шкіл Кабінет Міністрів України з 1 січня 2020 року запровадив додатковий коефіцієнт підвищення посадових окладів керівних працівників, інструкторів-методистів, тренерів-викладачів.

В цілому з початку звітної періоду посадові оклади педагогічних працівників підвищували 10 разів, а науково-педагогічних - 9 разів. У результаті за період з травня 2015 по вересень 2020 року заробітна плата педагогічних працівників збільшилась у 3,3 разу, науково-педагогічних працівників - в 2,9 разу. Середній розмір посадових окладів педагогічних працівників (13 тарифний розряд) зріс з 1678 до 5556,1 гривні, науково-педагогічних працівників (19 тарифний розряд) з 2914 до 8447,1 гривні. Мінімальна заробітна плата підвищилась з 1218 грн у 2015 році до 5000 грн у 2020 році, тобто в 4,1 разу. Починаючи з 2015 року законодавчо врегульовано фінансування з державного бюджету здобуття повної загальної середньої освіти шляхом надання місцевим бюджетам освітньої субвенції на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та інших, що забезпечують надання повної загальної середньої освіти.

Центральний та обласний комітети Профспілки проводили цілеспрямовану роботу щодо наближення студентської стипендії до розміру мінімального прожиткового рівня.

За звітний період стипендію підвищували тричі. Останнє підвищення відбулось у листопаді 2017 року, яким встановлено розмір мінімальної ординарної академічної стипендії

- для учнів професійно-технічних навчальних закладів у розмірі 490 грн. гривень на місяць проти 311 грн. у 2015 р.;

- для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» або «бакалавр», – 980 грн. на місяць проти 622 грн. у 2015р.;

- для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», «спеціаліст» або «магістр», – 1300 грн. на місяць проти 825 грн. у 2015р.

Підвищенню стипендії передувала напружена робота щодо протистояння намаганням Уряду взагалі позбавити студентів стипендії.

Не дивлячись на вищезазначені заходи кількість студентів, які мають право отримувати стипендію, було обмежено до 45 відсотків від загальної кількості студентів, що навчаються в ЗВО. Скасовано також норму щодо спрямування 10% коштів стипендіального фонду на матеріальну допомогу студентам та матеріальне заохочення за успіхи в навчанні, громадській роботі та спорті.

З жовтня 2018 року аспіранти закладів вищої освіти були позбавлені права на отримання стипендії. Завдяки наполегливим та оперативним діям ЦК, обласного комітету Профспілки Кабінет Міністрів України прийняв постанову, якою відновили право аспірантів закладів вищої освіти на отримання стипендії.

Обком Профспілки спрямовував роботу профспілкових комітетів закладів вищої освіти на забезпечення дієвого контролю за виплатою академічної та соціальної стипендії особам, що навчаються. З головами та членами профкомів, які входять до складу стипендіальних комісій, погоджуються накази про призначення стипендії.

За звітний період стипендію студентам виплачували вчасно та в повному обсязі, заборгованості немає.

Профспілкові комітети ведуть облік малозабезпечених та пільгових категорій студентів, дбають про їхні соціально-економічні права та гарантії.

Під особливим контролем знаходиться своєчасність виплати соціальної стипендії, матеріальної допомоги, виплат на придбання одягу та взуття, літератури, виплати коштів на харчування, забезпечення безкоштовними місцями в студентських гуртожитках, безкоштовними путівками на оздоровлення та лікування студентів з числа дітей-сиріт, а також осіб, позбавлених батьківського піклування.

Заборгованості з виплат студентам-сиротам немає. Протягом звітної періоду відбулися й інші зміни, які позитивно вплинули на добробут освітян.

Врегульовано питання тривалості щорічної основної відпустки завідувачів ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти; керівників, вчителів-дефектологів, практичних психологів інклюзивно-ресурсних центрів. Перелік посад педагогічних працівників доповнено посадами керівника інклюзивно-ресурсного центру, ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти.

Збільшено з 1 січня 2020 року тривалість щорічної основної відпустки вихователям закладів дошкільної освіти з 42 до 56 календарних днів, вихователям закладів вищої, післядипломної, професійної (професійно-технічної) освіти з 28 до 42 календарних днів.

Розблоковано заборону на придбання меблів, побутової техніки та проведення ремонту, зокрема для гуртожитків закладів вищої освіти.

Відновлено встановлення доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, заборона на встановлення яких передбачалася сумнозвільною постановою Уряду № 65.

Вдалося не допустити підвищення нормативу кількості студентів на одного викладача у ЗВО III-IV рівнів акредитації до 18 осіб; підвищення педагогічного навантаження для вчителів до 24 годин; скасування надбавок за вислугу років, доплат за класне керівництво, перевірку зошитів, завідування навчальни-

ми кабінетами і майстернями та інших виплат за виконання додаткових видів педагогічної роботи, здійснення ревізії статті 61 Закону України «Про освіту» та статті 25 Закону України «Про загальну середню освіту» у бік погіршення гарантій щодо рівня посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників та інших умов праці.

Водночас не вдалося домогтися встановлення базового посадового окладу Єдиної тарифної сітки на рівні мінімальної заробітної плати та наближення розмірів посадових окладів педагогічних, науково-педагогічних працівників до законодавчо визначених. Дію постанови КМУ № 822 відтерміновано до 31 грудня 2020 року.

2 вересня під час засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України Міністерством освіти і науки України в порушення норм законодавства щодо соціального діалогу, кулуарно, без погодження з освітянською громадськістю розроблено проєкт концепції реформування оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, у якому знову пропонується ревізувати норми законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», скасувати низку постанов Кабінету Міністрів України щодо оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників.

ЦК Профспілки спрямував листи до Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України та Міністерства освіти і науки України, у яких заявляє про неприпустимість внесення змін до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про освіту» щодо встановлення посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікації на рівні 4 прожиткових мінімумів лише за умови фінансової спроможності.

Обласний комітет разом ЦК Профспілки та підвідомчими організаціями активно долучався до законотворчого процесу. З метою підвищення матеріального забезпечення працівників освіти брав активну участь в обговоренні проєкту закону «Про освіту». На підтримку вимог Профспілки в Одеській області було зібрано більше 31 тисячі підписів. Завдяки таким діям в проєкті закону було відновлено надбавку за вислугу років, передбачено конкретні розміри посадових окладів педагогічних та науково-педагогічних працівників, 20-відсоткову надбавку до посадового окладу за сертифікацію педагогічних працівників тощо.

Обком Профспілки підтримував дії Центрального комітету при обговоренні проєкту закону «Про фахову передвищу освіту», який прийнято 09.08.2019 року. Позиція Профспілки полягала в тому, щоб не допустити дискримінації в нормуванні умов праці педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти порівняно з педагогічними та науково-педагогічними працівниками закладів вищої освіти в частині норми годин на ставку. Передбачено норму про забезпечення академічними стипендіями студентів, чисельність яких має становити не менше 50% їх загальної чисельності.

Низку зауважень та пропозицій Профспілки було враховано в проєкті нового Закону України «Про дошкільну освіту», зокрема про збільшення тривалості відпусток всім підпрацівникам ЗДО до 56 к.д., помічникам вихователів до 30, зменшення педагогічного навантаження окремим працівникам. Але наразі закон поки що не прийнятий.

Особливо гарячі дискусії розгорнулися під час обговорення законопроекту «Про повну загальну середню освіту». Від обкому Профспілки були спрямовані звернення до 13 народних депутатів України від Одеської області, особисто до заступника голови профільного Комітету Сергія Колебошина.

Водночас не вдалося скасувати антиконституційну норму Закону «Про повну загальну середню освіту» про припинення з 1 липня 2020 року безстрокових трудових договорів з керівниками закладів загальної середньої освіти та учителями-пенсіонерами.

Зусилля обкому Профспілки та територіальних виборних профспілкових органів були спрямовані на не допущення порушень у виплаті відпускних та допомоги на оздоровлення, звільненні з ініціативи адміністрації при переведенні цих категорій працівників на строкові трудові договори. Проводили постійні консультації та надавали роз'яснення.

Обком Профспілки, підвідомчі організації активно долучалися до боротьби проти Урядового законопроекту «Про працю» та антипрофспілкових проєктів. Питання розглядали на засіданні президії обкому Профспілки 22 листопада 2019 року, направлені звернення 13 депутатам від Одещини та відкритий лист Президенту України був опублікований в газеті «Освітнянський профспілковий вісник». Брало участь у Профспілковому форумі, акціях протесту в Києві та Одесі.

Звіт про роботу Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України за період з травня 2015 року по вересень 2020 року

Проект Закону України «Про працю» (р. № 2708 від 28.12.2019) 4 березня 2020 року відкликаний та знятий з розгляду Верховною Радою України у зв'язку припиненням повноважень суб'єкта законодавчої ініціативи – Кабінету Міністрів України.

Законопроекти №№ 2708, 2681, 2584, які суттєво звужують права профспілок та обмежують конституційні права найманих працівників, наразі перебувають у Верховній Раді. На сайті Верховної Ради України в розділі «Електронні петиції» 5 березня 2020 року зареєстровано петицію проти законопроекту 2681. ФПУ розробила покрокову інструкцію порядку підписання електронних петицій, яка була надіслана в усі підвідомчі організації. Від обласної організації зібрано 3078 підписів спільчан.

Упродовж 2016-2020 років обком Профспілки значну увагу приділяв розвитку системи соціального партнерства в галузі освіти Одещини та удосконаленню колективно-договірної роботи, як основної форми регулювання відносин між найманими працівниками та роботодавцями.

У грудні 2016 року укладена та зареєстрована нова Угода між Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації та Одеським обласним комітетом Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки, яка надіслана в усі профспілкові організації області. У листопаді 2018 року до обласної Угоди внесені зміни і доповнення згідно з Галузевою угодою.

Станом на 1 квітня 2020 року укладено 1118 колективних договорів у закладах освіти, які перебувають у сфері дії Угоди, в тому числі 11 закладах вищої, 3 фахової передвищої та 5 закладах професійно-технічної освіти, 5 закладах та установах освіти, первинні профспілкові організації яких перебувають на профспілковому обліку в обкомі Профспілки.

Охоплено колективними договорами 55656 працюючих, що складає 99,9% від загальної чисельності. Не охоплено колективними договорами 33 працівники в 6 малочисельних установах освіти. Відповідно до взятих зобов'язань обком Профспілки здійснював громадський контроль за виконанням положень Угоди в закладах і установах освіти Одеської області, спільно Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації щорічно звітував про виконання Угоди на засіданні президії обкому Профспілки та колегії Департаменту.

Застосування положень Галузевої та обласної, територіальних угод, колективних договорів сприяють позитивному вирішенню питань, пов'язаних з трудовими договорами працівників, оплатою їхньої праці, регулюванням робочого часу та часу відпочинку, оздоровленням членів Профспілки, їх духовного розвитку, запровадженню додаткових порівняно з чинним законодавством соціальних пільг та гарантій працюючим, членам їх сімей.

Загальна сума додаткових коштів, витрачених роботодавцями відповідно до колективних договорів понад обсяги, передбачені законодавством, склала - 141461,0 тисяч гривень, або 2792 гривні на кожного працівника.

Обком Профспілки щороку проводить моніторинг ступеня виконання прийнятих законів, рішень виконавчої влади, положень колективних договорів та досягнутих результатів у частині захисту трудових, соціально-економічних прав працівників.

Підсумкові матеріали моніторингу розглядали на засіданні президії та оприлюднювали в газеті «Освітнянський профспілковий вісник». У разі виявлення грубих порушень прав працівників роботодавцям та засновникам закладів освіти направляли відповідні звернення.

Протягом звітного періоду заробітну плату працівникам освіти виплачували двічі на місяць у терміни, встановлені в колективних договорах, за винятком Березівського району, де в IV кварталі 2016 року були затримки з виплатою заробітної плати. Заробітну плату за період відпустки та допомогу на оздоровлення виплачували вчасно та одноразово в усіх регіонах області. У 2016-2020 роках у 4 закладах вищої освіти матеріальну допомогу на оздоровлення із спецфонду виплачували з порушенням термінів, відпускні помісячно виплачували у Білгород-Дністровському педагогічному коледжі та Міжнародному гуманітарному університеті.

Педагогічним працівникам здійснювали обов'язкові доплати за окремі види педагогічної діяльності, виплачували надбавки за вислугу років, за престижність праці; науково-педагогічним – доплати за наукові ступені доктора та кандидата наук, вчені звання професора, доцента, старшого наукового працівника.

Відповідно до положення Галузевої та обласної угод щодо встановлення оплати за кабінети незалежно від їхнього матеріально-технічного оснащення, в школах, педагогічних коледжах, закладах професійно-технічної освіти збільшилась кількість оплачуваних кабінетів з 1638 у 2015 році до 2437 у 2019-2020 навчальному році.

Завдяки оперативній інформації ЦК Профспілки про залишки освітньої субвенції та впливу територіальних виборних органів Профспілки, профкомів первинних профспілкових організацій вдалось домогтись підвищення розміру надбавки за престижність педагогічної праці. Якщо в 2015 році її виплачували в максимальному розмірі 20% лише в 9 регіонах та 12 закладах вищої освіти. На сьогоднішній день за рахунок освітньої субвенції надбавка в розмірі 30% встановлена в 30 регіонах області, від 20 до 30% - 22 районах області та Білгород-Дністровському педагогічному коледжі, 25% - в ОНУ ім. І. І. Мечникова, 20% - у 9 закладах вищої освіти.

Гірша ситуація в закладах дошкільної та позашкільної освіти, оскільки багато місцевих бюджетів не можуть профінансувати цю виплату в максимальному розмірі.

Покращилась ситуація з виплатою грошової винагороди за сумлінну працю. Середній розмір винагороди по області у 2019 році склав 82% проти 42,5% у 2015 році. У 2015 році в розмірі посадового окладу винагороду отримали педагогічні працівники лише в 4 закладах вищої освіти та в м. Чорноморську; у 2019 році - в 7 закладах вищої освіти та 34 регіонах.

Водночас є ще негативні приклади, коли при наявності залишків освітньої субвенції винагороду у 2019 році виплачували в

розмірі 10-35%: Миколаївський район – 35% - залишок субвенції -1,6 млн, Ширяївський - 30% - 1млн, Ширяївська ОТГ - від 10 до 100% - 5 млн. Зовсім позбавлені цієї державної гарантії педагогічні працівники Міжнародного гуманітарного університету.

Протягом звітного періоду в межах коштів на оплату праці в розмірах від 5 до 200% здійснювали преміювання працівників за високі творчі і виробничі досягнення в праці, науково-дослідну роботу, раціональну й ефективну організацію навчально-виховного процесу, розробку нових курсів, науково-методичних матеріалів, заохочували переможців конкурсу «Вчитель року» та «Вихователь року»; учителів за підготовку переможців олімпіад та МАН усіх рівнів; гри «Сокіл Джура», «Молодь обирає здоров'я», керівників районних методоб'єднань тощо.

На жаль, у 2019 році зовсім не отримали премій працівники Балтської, Великомихайлівської, Цебриківської об'єднаних територіальних громад, Березівського, Кодимського, Роздільнянського, Ширяївського районів, Одеського національного політехнічного університету.

Покращилась ситуація з виплатою матеріальної допомоги на оздоровлення спеціалістам, навчально-допоміжному, обслуговуючому персоналу та іншим категоріям працівників. У 2019 році її виплачували в розмірі 100% посадового окладу в 29 регіонах області та у 8 закладах вищої освіти, у 2015 році – лише в 10 регіонах та 7 закладах вищої освіти.

Разом з тим, слід зазначити, що протягом звітного періоду через недостатнє фінансування щороку зменшувались розміри доплат, надбавок до посадових за складність і напруженість у роботі, за виконання особливо важливої роботи, за високі досягнення в роботі.

Обком Профспілки сприяє професійному зростанню педагогічних працівників, підтримуючи організаційно і фінансово конкурси професійної майстерності. Так переможцям та призерам обласного туру конкурсу «Учитель року -2020» були виплачені премії в розмірі від 3 до 5 тисяч гривень.

У 2016 та 2018 роках з метою підтримки молодих спеціалістів обкомом Профспілки спільно з Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації та академією неперервної освіти проведено III та IV фестивалі молодих спеціалістів «Педагогічна надія Одещини».

Переможці конкурсної програми були нагороджені дипломами та преміями, а для всіх учасників організовано поїздку до м. Вінниці та на Кіровоградщину. На організацію цих заходів обкомом Профспілки витрачено 160 тисяч гривень. На жаль, через карантинні обмеження V фестиваль перенесений на наступний рік.

Одним із дієвих важелів забезпечення соціально-

економічних прав та інтересів осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, є угоди між ректорами та профспілковими комітетами первинних профспілкових організацій студентів, які укладають як окремі нормативні акти соціального партнерства в 6 закладах із 7. В інших 7 об'єднаних організаціях студентські питання відображені в окремих розділах колективних договорів.

В усіх угодах профспілкові комітети студентів визнаються повноважними представниками інтересів осіб, які навчаються, з питань організації навчального процесу, захисту їхніх соціально-економічних прав та інтересів. Через укладення угод вдалось розширити та закріпити повноваження представників профкомів у колегіальних та дорадчих органах закладів освіти.

Ректорати беруть на себе зобов'язання проводити за участю профкомів планування і розподіл коштів, що надходять з бюджету; погоджувати правила внутрішнього розпорядку, накази про відрахування осіб, які навчаються; переводити їх з контрактної форми навчання на бюджетну за наявності клопотання профкому; враховувати пропозиції профкомів при формуванні щорічного кошторису в питаннях розвитку матеріально-технічної бази навчальних корпусів, гуртожитків, об'єктів культурного та спортивно-оздоровчого профілю, а також вирішувати інші питання, які безпосередньо стосуються інтересів студентської молоді.

Завдяки цілеспрямованій роботі ЦК та обкому Профспілки в умовах стрімкого зростання цін на енергоносії та комунальні послуги збережено встановлений граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках, який не може перевищувати 40% розміру мінімальної стипендії. В усіх закладах вищої освіти профкоми контролюють економічне обґрунтування калькуляції вартості одного ліжка-місяця, розрахунки розмірів оплати за гуртожиток, здійснюють поселення студентів у гуртожитки. Відповідні накази погоджують з профспілковими комітетами. У більшості закладів вищої освіти вдалось реалізувати норму поселення студентів в одну кімнату на весь термін навчання у ЗВО.

Усі іногородні студенти повною мірою забезпечені місцями в студентських гуртожитках.

Профспілкові комітети на принципах соціального партнерства співпрацюють з адміністраціями навчальних закладів, студентських містечок та гуртожитків з усіх питань, що стосуються умов проживання, побуту та дозвілля студентів, які проживають у гуртожитках.

Спільно із студентськими радами гуртожитків займаються моніторингом побутових проблем студентів з подальшим обговоренням відповідної інформації з адміністраціями вишів. Представники профкому в кожному навчальному закладі входять в комісію з розгляду правопорушень студентами.

Профспілкові комітети закладів вищої освіти спільно з ректорами вживають відповідних заходів щодо створення та покращання належного рівня умов проживання в студентських гуртожитках. В досить скрутній фінансовій ситуації керівникам закладів вищої освіти все ж таки вдається знаходити кошти на їх утримання. Проте відсутність цільових коштів у державному бюджеті на капітальні ремонти, протипожежну сигналізацію гуртожитків значно ускладнює їх матеріально-технічне утримання та безпечну експлуатацію.

З 2016 року профспілкові комітети студентів цілеспрямовано займаються допомогою в оформленні студентами субсидій на відшкодування вартості комунальних послуг за проживання в гуртожитках, проводять роз'яснювальну роботу серед членів Профспілки з відповідних питань. Така робота активно започаткована в Одеському національному ім.І.І.Мечникова та політехнічному університетах, Одеській державній академії будівництва та архітектури. За звітний період понад 1500 студентів отримали таку субсидію.

В умовах постійного зростання цін на продукти харчування профспілкові комітети студентів здійснювали контроль за якістю харчування студентів, проводили систематичні опитування щодо якості обслуговування в їдальнях та буфетах. Щорічно на засіданнях профкомів заслуховували комісії з відповідного напрямку роботи, які доповідали про стан харчування відповідно до розробленої методології оцінки місць громадського харчування з урахуванням санітарного стану та надання послуг на харчування за співвідношенням ціна-якість.

Така форма роботи надала профкомам можливість аналізувати зворотну інформацію та ініціювати перед адміністраціями ЗВО відповідні пропозиції щодо якості обслуговування, різноманітності асортименту продукції тощо.

Не допущено обмеження прав студентів та учнів на проїзд у транспорті, що гарантовані законом «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».

Разом з тим, є ще немало невіршених соціально-економічних проблем.

Наукові працівники наукових підрозділів закладів вищої освіти незаконно позбавлені права на отримання щомісячної надбавки за науковий стаж, оскільки університети не отримали від Міністерства освіти і науки підтвердження результатів державної атестації.

Значно погіршилась ситуація із забезпеченням педагогів житлом. Кількість працівників, які мають право на отримання житла, станом на 1 січня 2020 року склала 589 осіб, в тому числі 9 молодих спеціалістів. Житло протягом 2015 – 2019 років отримали всього 51 працівник освіти та 53 працівник закладів вищої освіти.

У гуртожитках закладів вищої освіти станом на 01.01.2020 року проживає 465 працівників, службове житло отримав 21 працівник освіти. Пільгові кредити не отримав жоден працівник.

Не вдалось скасувати на законодавчому рівні обмеження доходами прав педагогічних працівників сільської місцевості на комунальні пільги. Але постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 року №657 до пенсіонерів з числа педагогічних працівників не застосовується обмеження сукупним доходом для забезпечення пільгами на безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням.

Не вирішеним залишається питання пільгового проїзду студентів в автомобільному транспорті.

Важливим напрямом діяльності обкому Профспілки є здійснення правозахисної роботи. Протягом звітного періоду працівниками виконавчого апарату обкому Профспілки та членами виборних органів профспілкових організацій проведено 1865 перевірок додержання законодавства про працю в закладах освіти, в результаті яких зафіксовано 1548 порушень прав працівників.

Найбільш поширеними були порушення трудового законодавства з таких питань:

- правильність нарахування працівникам заробітної плати;
- невилплата щорічної грошової винагороди за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків, премій, матеріальної допомоги на оздоровлення;
- призначення на посаду та звільнення;
- надання часу відпочинку;
- неправомірне накладання дисциплінарних стягнень;
- платного медичного обстеження працівників освіти.

За виявленими фактами порушень законодавства про працю з метою їх усунення профспілковими органами було направлено 968 подань, з них: 670 роботодавцям та 298 органам виконавчої влади та місцевого самоврядування, надіслано 4278 письмових повідомлень про виявлені факти порушень. У результаті усунено 986 порушень. Низка неусунених порушень пов'язана із недофінансуванням освіти.

Обком Профспілки здійснює юридичне забезпечення функціонування організаційних ланок, надає правову допомогу членам Профспілки. Протягом звітного періоду працівникам підвідомчих організацій надано 2204 роз'яснення, проконсультовано за усними та письмовими зверненнями 41360 спільчан, в тому числі фахівцями виконавчого апарату – 466 роз'яснень та 2478 консультацій.

Обласний комітет Профспілки також приділяє увагу такому важливому важелю захисту членів Профспілки, як правовій освіті.

Звіт про роботу Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України за період з травня 2015 року по вересень 2020 року

З метою дотримання прав працівників освіти та попередження правопорушень у відповідній організації спрямовували роз'яснення ЦК Профспілки, МОНУ, Мінсоцполітики, бюлетені Федерації профспілок Одеської області та обкому Профспілки.

Для здійснення правозахисної роботи з питань трудового законодавства та підвищення правової освіти в області проведено 1854 семінари, підготовлено 1420 методичних матеріалів, дано 537 роз'яснень з питань трудового законодавства в засобах масової інформації, в тому числі в газеті обласної організації Профспілки «Освітнянський профспілковий вісник», у бюлетенях, на сайті обласної організації Профспілки та на сторінці у фейсбуці.

Водночас, як відзначалось на багатьох звітно-виборних конференціях, необхідно посилити роботу щодо удосконалення змісту колективних договорів, забезпечити своєчасне внесення змін і доповнень, активізувати спільну роботу з соціальними партнерами у вирішенні соціально-економічних проблем та правового захисту працівників.

Здійснюючи дієвий громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці, забезпеченням належних та безпечних умов праці та здоров'я працівників галузі освіти, обласний комітет спільно з членськими організаціями проводить роботу, спрямовану на підвищення рівня профілактики для запобігання випадків виробничого травматизму, вирішення питань соціального захисту прав працівників.

Питання громадського контролю за створенням безпечних умов праці і навчання розглядали на засіданнях президії обкому Профспілки.

З метою надання практичної допомоги профспілковим органам, керівникам установ, закладів і організацій освіти за звітний період було проведено 43 семінари, в яких взяли участь 3020 осіб.

Проведено технічне обстеження 83 будівель і споруд закладів освіти області, за результатами яких керівникам відділів освіти надані рекомендації щодо усунення виявлених недоліків, що мало позитивні результати.

Необхідно зауважити, що на покращення умов і безпеки праці за п'ять років було витрачено понад 1,3 млрд грн, а на заходи з охорони праці 76,3 млн грн.

Водночас виконання ст. 19 Закону України «Про охорону праці» щодо розміру витрат на охорону праці в переважній більшості закладів освіти ускладнено у зв'язку з недостатністю фінансування. Внаслідок цього не в повному обсязі забезпечується придбання спецодягу, миючих засобів для працівників, наочних матеріалів з охорони праці.

В переважній більшості закладів освіти не проведено атестацію робочих місць за умовами праці. Це унеможливило одержання додаткових відпусток, доплат робітниками, робота яких пов'язана з важкими і шкідливими умовами.

У полі зору обкому Профспілки та профспілкових комітетів закладів освіти знаходяться питання проходження обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівниками та особами, що навчаються. У переважній більшості регіонів працівники проходять медогляди на безкоштовній основі, за винятком 11, де часткова або повна оплата складає від 50 до 500 гривень.

Медичними оглядами охоплено близько 100 відсотків студентів, але при цьому вони змушені сплачувати послуги рентген-кабінету та за проведення лабораторних досліджень у розмірі від 60 до 80 грн.

З метою залучення працівників освіти до вирішення питань охорони праці, покращення умов та безпеки на робочих місцях обком Профспілки спільно з Департаментом освіти і науки облдержадміністрації щорічно організовує участь трудових колективів навчальних закладів у Всеукраїнському громадському огляді-конкурсі стану умов і охорони праці.

За результатами обласного етапу огляду-конкурсу у 2015-2019 роках переможцями стали 37 трудових колективів, які були нагороджені дипломами й грошовими преміями, 10 із них нагороджені Почесними грамотами МОНУ та ЦК Профспілки, а трудовий колектив Одеського національного економічного університету за підсумками 2019 року посів III місце в Україні.

Водночас треба зауважити, що останніми роками спостерігається спад активності в проведенні конкурсу в закладах освіти області, особливо в закладах вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти, тому профспілковим комітетам необхідно активізувати цю роботу та всіляко заохочувати матеріально учасників огляду-конкурсу.

Обласний комітет Профспілки особливу увагу приділяє організації оздоровлення, задоволенню культурних, спортивних та духовних потреб працівників, членів їх сімей та здобувачів освіти, активно використовуючи матеріальну базу Дитячого закладу оздоровлення та відпочинку «Знамя» та Будинку вчених, районних дитячих таборів, оздоровчих таборів та баз відпочинку закладів вищої, фахової передвищої освіти.

Зважаючи на відсутність фінансування оздоровлення застрахованих осіб і їхніх дітей із Фонду соціального страхуван-

ня, обком Профспілки у 2018 році запровадив обласну Програму «Оздоровлення та відпочинок членів Профспілки та членів їх сімей».

На виконання програми з бюджету обласного комітету Профспілки виділено у 2018 році 1200,0 тис. грн, у 2019-2020 роках – по 1500,0 тис. грн.

За організаційно-фінансовою участю обкому, територіальних комітетів Профспілки, профкомів закладів освіти протягом 2015-2020 років усіма видами оздоровлення та відпочинку охоплено 12043 дитини працівників освіти, на що з профспілкових бюджетів витрачено 7037,7 тис. грн.

У дитячому закладі оздоровлення та відпочинку «Знамя» Одеської обласної організації Профспілки відпочили 2602 дитини працівників освіти і науки м. Одеси та Одеської області. Президія обкому Профспілки з метою здешевлення путівок встановила доплату із бюджету обкому в розмірі 1000 грн. на кожну путівку, видану в ДЗОВ «Знамя» та в районні табори для дітей членів Профспілки.

На виконання обласної програми оздоровлення згідно з укладеними договорами протягом 2018 – 2019 років та дев'яти місяців поточного у санаторіях було оздоровлено 683 члени Профспілки. Доплата обкому Профспілки становила 40% вартості путівки.

У 2016 - 2019 роках на базі ДЗОВ «Знамя» було організовано безкоштовний короткотривалий відпочинок для 2842 працівників освіти та членів їхніх сімей. На жаль, у 2020 році у зв'язку з карантинним табором не працював.

За п'ять років всіма видами оздоровлення та відпочинку охоплено 67377 працівників та 24592 студенти.

Виконуючи основні напрямки статутної діяльності, обласний комітет спільно з культурно-освітніми закладами сприяє реалізації прав та інтересів працівників і студентів у сфері духовного та культурно-освітнього розвитку.

У 2016, 2018 роках проведено обласний фестиваль-конкурс художньої самодіяльності серед працівників загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних навчальних закладів.

У 2018 р. спільно з Департаментом освіти і науки Одеської облдержадміністрації та Радою ректорів Одеського регіону проведено обласний фестиваль-конкурс самодіяльної художньої творчості серед студентів закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації, у якому взяли участь представники від 11 ЗВО.

Матеріальною базою для задоволення культурних і духовних потреб працівників освіти і науки, здобувачів освіти, органі-

зації науково-освітньої діяльності, культурно-масових заходів є Одеський будинок вчених, який проводить систематичну роботу з організації тематичних заходів, фестивалів, презентацій книжок, виставок, фотовиставок, організовує концерти кращих вокалістів та музикантів Одеси, інструментальної та класичної музики.

Тут працюють 15 наукових товариств і творчих об'єднань, традиційно відзначаються важливі події громадського життя Одещини, проводяться урочисті профспілкові заходи для освітян, науковців, студентів, ветеранів педагогічної праці, з нагоди професійних свят: Дня науки, Дня працівників освіти, Дня студента, новорічні свята для дітей.

Протягом звітнього періоду адміністрацією Будинку вчених були організовані екскурсії, концерти, виставки для профспілкового активу Одеської та інших обласних організацій Профспілки, рядових членів Профспілки. Зокрема Будинок вчених видали 150 спілчан Балтського району, 120 – Овідіопольського, 30 – Лиманського, по 15-20 – Арцизького, Ізмайльського, Кілійського; 285 викладачів та студентів – національного університету ім. І.І.Мечникова, 170 спілчан – університету «Одеська юридична академія», 90 – економічного університету, 60 – академії будівництва та архітектури, по 30 осіб – Одеського ліцею технологій та дизайну та Рішельєвського ліцею.

Обком Профспілки спільно з Департаментом освіти і науки ОДА та Одеським обласним відділенням Комітету з фізичного виховання та спорту МОНУ кожні два роки проводить обласну спартакіаду серед працівників – членів Профспілки. У 2019 році до участі в спартакіаді вперше долучилися працівники 2 ЗВО – ОНПУ та ОДАБА.

Щорічно проходять обласні студентські ігри серед ЗВО III-IV р.а. Останні XXVIII ігри відбулись у 2020 році, в них змагались близько 2 тис. 273 студенти. Всього за звітний період учасниками були понад 14 тис. студентів-спортсменів у 24 видах спорту.

Наші спілчани за організаційної та фінансової підтримки обкому Профспілки брали активну участь у всеукраїнських та міжнародних спортивних заходах. У 2018 році за результатами всіх змагань Всеукраїнської спартакіади серед членів Профспілки працівників освіти і науки України Одеська обласна організація Профспілки посіла II місце, у 2019 – IV місце та була нагороджена Дипломами ЦК Профспілки і кубками.

Представники Одещини щороку брали участь та посідали призові місця на Міжнародній спартакіаді в Болгарії. Основною проблемою в реалізації духовних потреб освітян є невиконання роботодавцями ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» щодо відрахувань роботодавцями первинним профспілковим організаціям коштів на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу.

Кошти були перераховані лише 7 первинним профспілковим організаціям закладів вищої освіти та 137 первинкам із 6 територіальних організацій на загальну суму 20420,49 тис. грн.

Обкомом Профспілки спрямовував свою діяльність на вирішення статутних та програмних завдань Профспілки, організаційне та фінансове зміцнення обласної організації та її організаційним ланок, посилення кадрового потенціалу, удосконалення форм і методів внутрішньоспілкової роботи, використання сучасних інформаційних технологій для підвищення ефективності роботи.

Охоплення профспілковим членством по обласній організації складає 92,53%, в тому числі серед працівників – 90,99%, серед студентів – 94,40%, серед учнів – 96,82%.

Протягом звітнього періоду кількість членів Профспілки зменшилась на 14731 особу, в тому числі працівників – на 6346 осіб, студентів – на 9182 особи, непрацюючих пенсіонерів – на 571 особу. Водночас лави Одеської обласної організації Профспілки поповнили 1413 учнів закладів професійно-технічної освіти.

Основними причинами зменшення чисельності спілчан є зменшення кількості працюючих у результаті скорочень штату працівників у філіях опорних закладів та закладах вищої освіти; звільнення працівників ліквідованих закладів освіти, зменшення загальної кількості студентів закладів вищої освіти через скорочення місць на навчання за державним замовленням та недобором студентів на контрактну форму навчання, виходом працівників із Профспілки за власним бажанням.

Протягом п'яти років кількість первинних профспілкових організацій скоротилась з 1194 до 1131, тобто на 63.

Кількість територіальних організацій Профспілки збільшилась на 3 організації: у відповідних об'єднаних територіальних громадах були створені Ширяївська селищна, Коноплянська та Знамянська сільські (Іванівський район) організації Профспілки. У зв'язку зі створенням Куяльницької ОТГ, яка поглинула повністю Подільський район, змінено статус та назву Котовської районної організації на Куяльницьку сільську. На виконання закону про декомунізацію перейменовані Фрунзівська та Комінтернівська районні організації відповідно на Захарівську та Лиманську.

Мережа первинних профспілкових організацій працівників, об'єднаних та студентів закладів вищої і фахової передвищої освіти залишається незмінною. З 2 до 5 збільшилась кількість первинних профспілкових організацій закладів професійно-технічної освіти.

За звітний період проведено 15 пленумів, 55 засідань президії, на яких розглянуто понад 280 актуальних питань профспілкової діяльності, в тому числі:

- про дотримання статутних норм, забезпечення організаційного зміцнення профспілкових організацій, підвищення мотивації профспілкового членства, здійснення інформаційної діяльності, формування позитивного іміджу шляхом використання сучасних комунікаційних методів та інструментів виборними профспілковими органами Лиманської, Савранської,

Звіт про роботу Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України за період з травня 2015 року по вересень 2020 року

Київської районних, Южненської міської організацій;

- щодо вирішення питань охорони праці, створення належних умов та додержання санітарних норм, соціального захисту працюючих відповідно до Закону України «Про охорону праці» виборними профспілковими органами Ізмайльської, Котовської міських, Кілійської, Приморської районних організацій;

- про здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю в закладах освіти Миколаївського, Ананівського, Білгород-Дністровського районів, м. Чорноморська;

- щодо забезпечення трудових, соціально-економічних прав працівників Ширяївського району, Одеської державної академії технічного регулювання та якості, Одеського національного політехнічного університету; працівників та студентів Балтського, Білгород-Дністровського, Одеського педагогічних коледжів;

- про роботу профспілкового комітету студентів Одеської національної академії харчових технологій щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів студентів, дотримання статутних норм профкомом первинної профспілкової організації студентів Одеської державної академії будівництва та архітектури в частині мотиваційних аспектів профспілкового членства.

Обком Профспілки надавав методичну та практичну допомогу на місцях виборним профспілковим органам, новообраним головам профспілкових організацій для підвищення ефективності їхньої діяльності.

Зокрема працівниками виконавчого апарату обкому Профспілки проаналізовано стан додержання трудового законодавства в умовах проведення реформи децентралізації влади та оптимізації мережі закладів освіти, виконання положень Галузевої, обласної угод, колективних договорів в закладах освіти Тузлівської, Коноплянської ОТГ, Подільського, Овідіопольського, Ізмайльського районів, Одеському національному університету ім. І.І.Мечникова.

Надано практичну та методичну допомогу з питань профспілкової діяльності:

- Татарбунарському райкому Профспілки;
- профкомом первинних профспілкових організацій Одеського вищого професійного училища автомобільного транспорту, Овідіопольського професійно-технічного аграрного училища, Одеського обласного відділення Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України, Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти, Одеського професійного ліцею сфери послуг, Ізмайльського державного гуманітарного університету, Березівського вищого професійного училища ОНПУ;
- профкомом первинних профспілкових організацій студентів Одеського національного економічного університету, Одеського державного екологічного університету.

Упродовж останніх 5 років у школах профспілкового активу виборних профспілкових органів на місцях проведено 11637 навчальних семінарів, лекцій, курсів для різних категорій профспілкових працівників та активістів, в яких взяли участь 476957 осіб.

На семінарах, тренінгах розглядалися актуальні питання внутрішньоспілкової роботи, прав і повноважень виборних профспілкових органів, мотиваційних аспектів профспілкового членства, захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів працюючих, студентської і учнівської молоді, колективно-договорного регулювання, оплати праці і матеріального заохочення членів Профспілки, культурно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи.

Для учасників засідань, семінарів, тренінгів, круглих столів підготовлено понад 3400 інформаційних та методичних матеріалів, зокрема, пам'яток, інформаційно-аналітичних довідок, інформаційних збірників, методичних рекомендацій з різних напрямів профспілкової роботи на паперових і електронних носіях.

На засіданнях секції освіти та секції вищої школи обговорювали актуальні питання діяльності організаційних ланок Профспілки в умовах реформування галузі, спортивно-масову

та оздоровчу роботу серед спілчан, загрози та виклики в профспілковому русі тощо.

Важливою інформаційною та мотиваційною складовою роботи є проведення Днів обкому Профспілки в первинних профспілкових організаціях. Працівниками виконавчого апарату проведено зустрічі з членами Профспілки, особистий прийом, семінари для голів ППО та керівників закладів освіти у 36 районах, містах та ОТГ області.

Для голів ППО студентів працівники обкому Профспілки

щоквартально проводили семінари, до участі в яких запрошували заступників голів по роботі зі студентами об'єднаних профорганізацій закладів вищої освіти.

Щорічно проводили обласну школу студентського профспілкового лідера, у роботі якої брали участь від 100 до 120 профспілкових активістів. Учасники обласної школи мали згоду взяти участь у Всеукраїнських школах студентського профспілкового лідера та семінарах, започаткованих ЦК Профспілки. Профспілковими комітетами студентів Одеського національного політехнічного університету та Одеського національного університету ім.І.І.Мечникова започатковано роботу шкіл профактиву в межах своїх закладів освіти.

Варто відзначити позитивний досвід в організації навчання профкомів інших вищих навчальних закладів. Зокрема за ініціативи профкому Первинної профспілкової організації Національного Університету «Одеська юридична академія» у 2018 році на базі академії проведено обласний міжвузівський студентський семінар з обміну досвідом у вирішенні студентських питань у сучасний період.

Останнім часом у студентів стало популярним проведення щорічних виїзних тематичних тренінгів, семінарів з використанням матеріально-технічної бази студентських оздоровчо-спортивних таборів та баз відпочинку.

Успішно продовжується проведення у закладах вищої освіти мультifestивалю «Студентська майівка», який надає можливість профспілковим активістам розвивати та удосконалювати свої лідерські навички та якості з використанням елементів інтелектуальних ігрових методик.

Активно впроваджується практика супроводу фото- та відеопрезентаціями семінарів з навчання профактиву, звітів голів профспілкових організацій, особливо в період нинішньої звітно-виборчої кампанії.

Одеський обком Профспілки співпрацює з Федерацією профспілок Одеської області, колегами з інших областей, проводяться виїзні семінари як у регіонах області, так і поза її межами, зустрічі з метою обміну досвідом.

У вересні 2015 року відбувся виїзний семінар для голів територіальних організацій Профспілки на базі Біляївської районної організації Профспілки на тему «Органи соціального діалогу на територіальному рівні, завдання та права, організація роботи щодо здійснення представництва і захисту соціально-економічних прав працівників освіти».

У червні 2016 року для профактиву обласної організації проведений семінар спільно з Полтавською обласною організацією Профспілки на тему «Актуальні проблеми мотивації проф-

спілкового членства в складних соціально-економічних умовах (об'єднання територіальних громад)».

У червні 2017 року на базі Запорізької обласної організації Профспілки організовано спільний семінар голів територіальних організацій Профспілки, первинних профспілкових організацій працівників та об'єднаних вищих навчальних закладів на тему: «Соціально-економічний захист працівників: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення».

У липні 2018 року на базі Навчально-методичного центру Федерації профспілкових організацій Чернігівської області проведено навчання голів територіальних організацій Профспілки, первинних профспілкових організацій працівників та об'єднаних закладів вищої освіти з питань ефективного управління профспілковою організацією в умовах змін, формування компетентностей та позитивного іміджу профспілкового лідера, використання соціальних мереж. Усі учасники отримали відповідний сертифікат.

У червні 2019 року спільно з колегами Івано-Франківської організації обмінювалися досвідом роботи з питань удосконалення форм і методів організації та здійснення профспілковими органами громадського контролю за додержанням законодавства про працю в закладах освіти.

У 2018 році член президії обкому Профспілки Тетяна Корольова у складі делегації ФПУ брала участь у міжнародній конференції з питань освіти в Женеві.

З метою вдосконалення внутрішньоспілкової роботи, підвищення ролі первинних та територіальних профспілкових організацій у вирішенні поставлених статутних завдань, популяризації досвіду роботи кращих профспілкових організацій, відзначення досягнень профспілкових лідерів на засіданні президії обкому Профспілки 15 лютого 2019 року було прийнято рішення про проведення протягом II-III кварталів 2019 року обласного конкурсу на кращу профспілкову організацію».

Надані за п'ятирічну каденцію матеріали первинних профспілкових організацій закладів загальної середньої, дошкільної, вищої освіти, територіальних організацій Профспілки свідчать про системну та результативну роботу підвідомчих організацій з усіх напрямів профспілкової діяльності.

За підсумками конкурсу президія обкому Профспілки визнала переможцями та нагородила:

- в номінації «краща первинна профспілкова організація закладу загальної середньої освіти»:

Дипломом I ступеня та грошовою винагородою в розмірі по 2000 грн:

- Первинну профспілкову організацію Одеської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I-II ст. № 88;

- Первинну профспілкову організацію Петрівської ЗОШ № 1 Іванівського району;

Дипломом II ступеня та грошовою винагородою в розмірі по 1500 грн:

- Первинну профспілкову організацію Залізничненської ЗОШ Болградського району;

- Первинну профспілкову організацію Одеської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату № 6;

Дипломом III ступеня та грошовою винагородою в розмірі по 1000 грн:

- Первинну профспілкову організацію Приморської ЗОШ Кілійського району;

- Первинну профспілкову організацію Глибоківської ЗОШ Татарбунарського району;

- Первинну профспілкову організацію Южненського НВК (загальноосвітня спеціалізована школа I-II ст. №2 - центр позашкільної освіти - професійно-технічне училище);

- в номінації «краща первинна профспілкова організація закладу дошкільної, позашкільної освіти, установи освіти»:

Дипломом I ступеня та грошовою винагородою в розмірі 2000 грн - Первинну профспілкову організацію ЗДО комбінованого типу ясел-садка № 1 «Веселка» м.Біляївки;

Дипломом II ступеня та грошовою винагородою в розмірі 1500 грн -Первинну профспілкову організацію ДНЗ № 1 «Веселка» м. Теплодара;

- в номінації «краща первинна профспілкова організація працівників, об'єднана закладу вищої освіти»:

Дипломом I ступеня та грошовою винагородою в розмірі 3000 грн - Первинну профспілкову організацію працівників Одеського національного економічного університету;

Дипломом II ступеня та грошовою винагородою в розмірі 2000 грн - Первинну профспілкову організацію працівників Одеського національного політехнічного університету;

- в номінації «краща первинна профспілкова організація студентів закладу вищої освіти»:

Дипломом I ступеня та грошовою винагородою в розмірі 3000 грн - Первинну профспілкову організацію студентів Одеської національної академії харчових технологій;

- в номінації «краща територіальна організація Профспілки»:

Дипломом I ступеня та грошовою винагородою в розмірі 3000 грн - Біляївську районну організацію Профспілки;

Дипломом II ступеня та грошовою винагородою в розмірі 2000 грн - Київську районну організацію Профспілки;

Дипломом III ступеня та грошовою винагородою в розмірі 1500 грн - Любашівську районну організацію Профспілки.

Голови первинних профспілкових організацій, які стали переможцями обласного конкурсу, були нагороджені нагрудним знаком ЦК Профспілки працівників освіти і науки України «Профспілковий лідер».

З метою морального та матеріального заохочення профспілковий актив нагороджували Почесними грамотами та преміями обкому Профспілки, представляли до нагородження відзнаками ЦК Профспілки, Федерації профспілок України та Одеської області. Зокрема: нагрудні знаки ФПУ «Профспілкового відзнака» та «Профспілкового зв'язця» отримали 32 особи; нагрудні знаки ЦК Профспілки: «Заслужений працівник Профспілки працівників освіти і науки України» - 13 осіб, «Профспілковий лідер» - 27 осіб, «За соціальне партнерство» - 2 ректори ЗВО.

Водночас необхідно зауважити, про наявні деструктивні тенденції, які вносять розбрат серед підвідомчих організацій, послаблюють організаційну та фінансову спроможність обласної організації Профспілки.

Починаючи з 2017 року допускаються систематичні порушення статутних норм Первинною профспілковою організацією Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова, що призводить до негативних наслідків як у середині первинної профорганізації, так і в обласній організації.

Є недоліки, пов'язані з реєстрацією змін відомостей про юридичну особу, зокрема відсутність слова «Україна» в назві територіальної організації; не внесені зміни про місцезнаходження організації, не перейменовані організації відповідно до закону про декомунізацію та зміни назви закладу освіти тощо.

Звіт про роботу Одеського обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України за період з травня 2015 року по вересень 2020 року

Інформаційна робота є однією із важливих складових діяльності обкому Профспілки. Головними принципами інформаційного забезпечення є максимальна оперативність, гласність у поширенні достовірної інформації про діяльність обласної організації, її організаційних ланок, пропаганді профспілкових ідей і завдань, спрямованих на посилення мотивації членства в Профспілці.

Джерелами інформації для голів територіальних, первинних профспілкових організацій є періодична преса, веб-сайти обласної організації, ЦК Профспілки, Федерації профспілок України та Федерації профспілок Одеської області, соціальні мережі, мобільні додатки, пошуковик Google та інші джерела. Всі профспілкові організації мають технічні можливості для отримання та поширення інформації.

Інформаційна робота обласного комітету в першу чергу здійснюється через розповсюдження електронною поштою постанов пленумів, президій ЦК та обкому Профспілки, листів, звернень, інформаційних матеріалів щодо захисту трудових та соціально-економічних прав членів Профспілки.

З метою формування позитивного іміджу, посилення мотивації профспілкового членства організації використовуються засоби масової інформації: власна газета, сайт, сторінка у фейсбуці та зрідка місцеве телебачення.

За період 2015-2020 років видано і направлено в кожен заклад та установу освіти області 33 номери газети «Освітнянський профспілковий вісник». У 2018 році газета стала лауреатом XIX загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання» та нагороджена дипломом за послідовність висвітлення діяльності навчальних закладів Одещини. У грудні 2019 року було оновлено дизайн газети в повнокольоровому форматі.

Тематика рубрик газети охоплює актуальні події сучасного освітнянського життя в області, друкуються постанови ЦК та обкому Профспілки, добірка заміток про спільчан та профспілкових лідерів, які домоглися значних результатів на освітнянській та профспілковій ниві, статті директора Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації про зміни в освітнянському житті області, в рубриці «Правовий орієнтир» друкуються юридичні консультації, роз'яснення виконавчого апарату обкому Профспілки, ЦК Профспілки, інші матеріали з

питань захисту профспілкових прав та інтересів працівників освіти - членів Профспілки, діяльність підвідомчих установ – Дитячого закладу оздоровлення і відпочинку «Знамя» та Одеського будинку вчених.

На сторінках газети обком Профспілки звітує про свою роботу, друкує підсумки моніторингу ступеня виконання за минулий рік прийнятих законів, рішень виконавчої влади, положень

колективних договорів і угод та досягнутих результатів у частині захисту трудових, соціально-економічних прав членів Профспілки - працівників освіти і науки Одеської області.

Серед найпоширеніших засобів донесення інформації до профактиву та членів Профспілки є розповсюдження інформаційних бюлетенів.

За звітний період обком Профспілки видав 127 інформаційних бюлетенів, які поширював серед своїх організаційних ланок в електронному форматі.

Щороку видається повнокольоровий настінний календар, оформлений фотографіями з життя обласної організації Профспілки – кадрами з конференцій та семінарів, конкурсів, фестивалів, інших заходів, у яких брали участь організаційні ланки обласної організації Профспілки.

Працює сайт Одеської обласної організації Профспілки – важливий компонент діяльності організації, який забезпечує виконання представницьких та інформаційних функцій. Також він слугує офіційним джерелом інформації про діяльність організації в області, районах, містах, первинках і каналом комунікації зі спільчанами.

У 2016 році створена сторінка в мережі «Фейсбук», де майже щодня подаються актуальні новини, статті, перепости важливої інформації, фото- та відеоматеріали.

Електронним зв'язком забезпечені всі підвідомчі організації.

З метою активізації інформаційної діяльності щорічно проводиться обласний конкурс на кращу профспілкову публікацію. Учасники конкурсу направляють свої матеріали для публікації в газеті «Освітнянський профспілковий вісник», на сайт обкому Профспілки. Переможців конкурсу нагороджували дипломами та преміями, активних учасників - Почесною грамотою Одеського обкому Профспілки. В категорії «Територіальні організації Профспілки» дипломантами конкурсу ставали представники Овідіопольської, Лиманської, Кілійської, Іванівської, Саратської, Ізмайльської, Болградської районних організацій Профспілки; первинних профспілкових організацій Національного університету «Одеська юридична академія», Одеського національного політехнічного університету, Одеської національної академії харчових технологій, Одеського національного економічного університету, Міжнародного гуманітарного університету, Дитячого закладу оздоровлення та відпочинку «Знамя».

Навчання профспілкового активу ЗВО

21 вересня 2020 року відбувся семінар голів профспілкових організацій закладів вищої освіти та засідання секції вищої школи Одеського обласного комітету Профспілки на базі Первинної профспілкової організації працівників Одеської національної академії харчових технологій (голова Тетяна Страхова).

Відкрив семінар заступник голови Одеської обласної організації Профспілки Ігор Щедров. У своєму виступі він окреслив основні завдання Профспілки, які реалізовує обком Профспілки на сучасному етапі, зокрема відзначив необхідність підвищення активності профспілкових виборних органів усіх рівнів, особливо в період бюджетотворення, підвищеного контролю за дотриманням законодавства щодо виплат працівникам галузі, зокрема працівникам вищої школи та закладів системи профтехосвіти.

Стрижневим питанням роботи семінару стало «Особливості фінансового забезпечення оплати праці працівників вищої, фахової передовищої та професійно-технічної освіти в сучасних умовах». Основним доповідачем виступила

голова Головного бухгалтера ОНАХТ Лариса Скляр, яка ґрунтовно висвітлила на прикладі академії всі типові проблеми фінансування закладів вищої освіти.

За оприлюдненою статистичною інформацією МОН України кожен заклад вищої освіти Одеського регіону, з урахуванням регіонального коефіцієнту 1.1, отримав фінансування в розмірі 80%, 17 закладів додатково отримали 15 млн грн, за різними критеріями. Таким чином їх фінансування складає від 95 до 99 % від фінансування попереднього календарного року. Таке фінансове забезпечення не відповідає в повному обсязі потребам ЗВО. Як відзначила Подгорець В.В., завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників Одеського обкому Профспілки, за показниками проекту Держбюджету на 2021 рік видатки на освіту в розмірі 174 млрд грн склали лише 3,9% ВВП проти необхідних 7%. Це в свою чергу може призвести до невиконання статті 78 закону «Про освіту», постанови реалізації положень частини 2 статті 61 закону «Про освіту», а також постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 822, відповідно до якої з 1 січня 2021 р. мінімальний посадовий оклад підприємця має становити 3 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня 2021 р., а науково-педагогічних працівників – на 25% вище.

В обговоренні цього питання голова ППО Одеського національного економічного університету Тетяна Корольова звернула увагу учасників семінару на вимоги Профспілки працівників освіти і науки України до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів для повернення Міністерству освіти і науки України вилучених з його бюджетних програм до Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19 видатків в обсязі понад 4,9 млрд гривень і запропонував повернути до ЦК Профспілки та МОН України з вимогою спрямувати ці кошти на підвищення заробітної плати працівників вищої школи в умовах поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Пізнавальним для профспілкових лідерів став розділ семінару про ознайомлення зі змінами до окремих законів України у сфері вищої освіти. Юрисконсульт обкому Профспілки

Роксолана Даниляк фахово донесла слухачам семінару інформацію про зміни, що вносяться Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019р. № 392. Більш детально такі новації були освітлені в питаннях, що стосуються зменшення об'єктів ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти, впровадження дуальної освіти, щодо змін у структурі закладів вищої освіти та алгоритму фінансування цих закладів, диференційовану оплату праці серед викладачів.

Зацікавленість у учасників семінару викликало обговорення питання змін до порядку про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб. Спікером у цьому питанні виступив заступник голови обкому Ігор Щедров. Воно було проведено у формі діалогового тренінгу питання-відповідь, що надало можливість слухачам отримати максимально необхідну для них інформацію.

На завершення навчання колегам була надана можливість обмінятися досвідом із різних аспектів роботи та відібрати найбільш корисне для подальшого використання у своїй діяльності.

Так голова ППО працівників ОНАХТ Тетяна Страхова поділилась досвідом про особливості освітнього процесу на період карантину та про захист прав членів Профспілки в умовах карантину. Саме в такий важкий час профком спільно з адміністрацією академії сконцентрували свої зусилля для надання матеріальної допомоги спільчанам: працівники отримують матеріальну допомогу з профбюджету та бюджету закладу до 30 тис. грн щомісяця. Як відзначила головний лікар медпункту ОНАХТ Зінаїда Сидорова, саме завдяки профкому вдалось забезпечити оперативно працівників академії масками та дезінфекторами на початку карантину, а найголовніше - завдяки такій злагодженій роботі вдалось розпочати навчальний процес та зберегти здоров'я психологічну атмосферу в студентському та викладацькому колективах у цей складний час.

Загалом, організаційна та змістова складові семінару були похвально оцінені слухачами. Адже змістовні семінари – це один із найкращих засобів обговорити важливі питання, чудова нагода поділитися своїми напрацюваннями, висловити свою думку та точку зору, обговорити складні питання, а головне – набуті нових знань для ефективної роботи і реалізації їх в своїх організаціях.

Служба зв'язків з громадськістю та ЗМІ Одеського обкому Профспілки

Правовий орієнтир

Роз'яснює юрисконсульт Одеського обласного комітету Профспілки Даниляк Роксолана

Щодо нагальних питань впровадження Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти»

16 січня 2020 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 № № 392, що вносить суттєві зміни до низки законів, у тому числі, до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

Що змінилось у вищій освіті після підписання закону Президентом України?

Закон вносить точкові зміни в кількох важливих напрямках. Серед них – чіткі критерії, за якими оцінюватиметься робота ректорів, кардинальне зменшення об'єктів ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти, впровадження дуальної освіти.

Згідно з цим Законом, вже з 2020 року контракти з обраними на конкурсах ректорами будуть підписуватись із чіткими KPI (ключові показники ефективності) та строками їхнього виконання. Водночас Закон впроваджує мотиваційні листи для вступників, так званий інструмент відбору. Вони стануть одним із механізмів, за якими найбільш вмотивовані вступники зможуть отримати додаткові бали під час конкурсного відбору. Для того, щоб уникнути зловживань, максимальна вага додаткового балу за мотиваційний лист у тих закладах, які його запровадять, складатиме 1% від конкурсного балу.

Закон передбачає застосування технологій ЗНО для вимірювання результатів навчання, здобутих на бакалаврському рівні, а також для атестації здобувачів вищої освіти.

Законом переосмислено статус національного закладу вищої освіти, зміцнено статус дослідницького ЗВО і посилено вимоги для його надання.

Унормовано дуальну форму здобуття вищої освіти, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору.

Зміни стосуються і структури закладів вищої освіти. Зокрема, відокремлені структурні підрозділи не можна буде створювати у Києві, Харкові, Львові, Дніпрі та Одесі, а ті, що зараз працюють, мають бути реорганізовані або закриті до 1 липня 2021 року.

Законодавчі зміни виключають поняття «диплом державного зразка» та, натомість, пропонують вишам видавати документи про вищу освіту за зразком, затвердженим власною вченою радою. Видавати дипломи заклад освіти зможе лише за освітніми програмами, акредитованими Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іноземними або незалежними українськими акредитаційними агенціями.

Закон також посилює відповідальність за недотримання академічної доброчесності. Зокрема, виявлення плагіату, фабрикації або фальсифікації в студентських роботах може стати підставою для скасування рішення про отримання ступеня вищої освіти.

Фінансування у закладах вищої освіти

Зміни в законодавстві також призвели і до змін у механізмі фінансування та управління закладами вищої освіти. Фінансування для університетів тепер розраховується за такими критеріями: масштаб університету, регіональний коефіцієнт, контингент студентів, кількість надходження коштів до університету від бізнесу та міжнародних організацій, показник входження до міжнародних рейтингів. З 2021 року буде враховуватися ще один критерій: чи працевлаштовуються випускники університету.

Кожен університет отримує з державного бюджету 80% свого історичного фінансування (тобто свого фінансування за 2019 рік) плюс ще від 15 до 40% за відповідність критеріям. В сумі виходить від 95% до 120% у порівнянні з минулим роком. Критерії мають бути стимулом для розвитку самих університетів і сприяти прозорості фінансування. Показник працевлаштування випускників МОНУ додає, бо вважає, що це прямий інтерес і вступників, і самих студентів.

До реформи єдиним критерієм була кількість студентів. Відповідно великі ЗВО мали більше коштів, хоча це аж ніяк не свідчить про кращу якість навчання.

Ще одним етапом реформи вищої освіти буде впровадження індикативної собівартості навчання. У березні Уряд схвалив постанову про індикативну собівартість навчання на 38 популярних спеціальностях, серед яких: право, економіка, журналістика, маркетинг, політологія, туризм.

З вересня цього року ціни на навчання студентів-контрактників за цими спеціальностями поступово зростатимуть таким чином, щоб досягти рівня витрат держави на одного студента-бюджетника. Відбуватиметься зростання поступово — цього року фінансування одного контрактника становитиме 60% від держфінансування, у 2021 — 70%, у 2022 — 80% від загальної суми встановленої державою на одного студента-бюджетника. В середньому на студента-бюджетника держава в рік витрачає майже 43 тисячі гривень.

Методика така, що індикативна вартість у кожному закладі освіти, який отримує державне або регіональне замовлення, має становити не менше ніж 60% від того, що в минулому році в середньому цей заклад отримував на студента-бюджетника, але не більше, ніж три середні зарплати по регіону. Остання величина орієнтовно становить 30 тисяч гривень (у деяких регіонах може бути дещо менше або більше більше). Однак якщо університет, приміром, отримував на студента в минулому році 30 тисяч, то для нього 60% буде значно менше, тому всередині регіонів теж буде диференціація за розміром мінімальної вартості. Недолік у тому, що це показник, який не залежить від спеціальності, хоч на всі спеціальності витрати різні.

Керівництво університетів у свою чергу має побоювання, що зі збільшенням оплати за навчання буде менше абітурієнтів і зменшиться загальний дохід ЗВО.

Для того, щоб частково компенсувати ризики, індикативна собівартість не поширюється на дефіцитні спеціальності — природничі, інженерні, педагогічні.

Складові фінансування ЗВО:

Масштаб університету	Контингент студентів	Регіональний коефіцієнт
Стимулює об'єднуватись	Стимулює зберігати профіль ЗВО, підтримувати технічні спеціальності.	Стимулює розвивати вищу освіту в регіонах.
Позиції у міжнародних рейтингах	Обсяг коштів на дослідження із позабюджетних джерел	Працевлаштування випускників
Стимулює будувати міжнародну репутацію та партнерство	Стимулює розвивати науку, партнерство з бізнесом (гранти)	Стимулює відповідати на запит ринку праці.

Контракти з ректорами

Очевидно, що жодна реформа не може відбуватись без зміни фундаменту, у випадку українських університетів — умов роботи ректорів. Реформа вищої освіти передбачає, що з ректорами університетів укладають контракти, в яких прописані ключові показники ефективності (KPI), яких керівники вищих навчальних закладів повинні будуть дотримуватись. З усіма керівниками вишів, які надалі обиратимуться на посади, будуть підписані контракти із зазначенням цільових показників ефективності (KPI), строками їхнього виконання та механізмами перевірки.

Формуванням KPI займатиметься Міністерство освіти і науки на базі програм кандидатів, які ті подаватимуть у пакетах документів на конкурс.

Планується, що цілі в програмах керівників вишів стануть індикаторами ефективності, а невиконання програм — підставою для розірвання контракту.

Як відбувається процедура підписання контрактів за новими правилами?

МОНУ надсилає переможцю виборів на посаду ректора свою пропозицію по KPI та чекає відповіді, з чим майбутній ректор погоджується, а з чим — ні. Далі укладається з переможцем контракт. У ньому є дуже конкретні цільові показники, дедлайни — проміжні та кінцеві на всі п'ять років каденції. “Замір” досягнень відбуватиметься щороку за визначеними індикаторами, яких ректор має досягнути.

Навчальні програми мають бути такі, що дозволяють вибрати краще місце роботи, в університетах повинні відбуватись ярмарки кар'єри та заклад повинен сприяти студентам знаходити стажування. При цьому розраховуються показники, беручи до уваги умови, в яких працює університет, розвиток законодавства, фінансову ситуацію та ситуацію на ринку праці. Зрозуміло, що певні норми законодавства у сфері фінансової автономії почнуть діяти лише з 2021 року або що найближчі два роки бізнес буде менше інвестувати в дослідження, або що можна очікувати кризи на ринку праці, тому на початку ставляться більш помірковані показники.

Джерелами KPI для укладання контракту з ректором є дві складові — державні пріоритети політики в сфері вищої освіти та виборча програма переможця. Серед державних пріоритетів, закріплених як цільові показники в контракті з майбутнім ректором — **диференціація оплати праці викладачів** в університеті за результатами їхньої роботи; збільшення надходжень від бізнесу, меценатів, замовлень на дослідження, дослідницьких грантів; запровадження і поступове збільшення дисциплін, які викладаються англійською мовою; підвищення рівня працевлаштування випускників

По суті, держава наймає керівника закладу вищої освіти на роботу та визначає показники, яких за час цієї роботи він чи вона має досягнути. Звісно, держава орієнтується на власні пріоритети, а не бере показники зі стелі. Також є важливою програма, з якою учасник переміг, тому що за нею захищаються інтереси колективу університету, бо це вже не будуть обіцянки на виборах про які могли і забути.

Раніше часто лише совість ректора контролювала їхнє виконання, тепер — це юридично закріплені в контракті норми.

У чому важливість диференційованої оплати праці серед викладачів?

З цього року вперше почали на державному рівні розподіляти фінансування університетів за результатами їхньої діяльності, тепер цю “ніточку” треба протягнути всередині самих університетів, щоб викладачі, отримували вищу зарплату, якщо вони активно займаються дослідженнями, дають таку освіту, після якої випускників залюбки наймає бізнес, поліпшують місця університету у світових рейтингах або виконують іншу роботу, яка приносить позитивні результати закладу.

До кінця року Міністерство освіти та науки планує укласти договори з понад тридцятьма переможцями виборів, які мають відбутись після зняття карантинних обмежень.

Загалом, планується, щоб у держави та керівника закладу вищої освіти була дуже чітко визначена база стосунків — не загальний контракт, у якому на 5 років не записана програма. Тепер є чіткі критерії, як визначити, хто є ефективним керівником. Це насправді дуже імпонує сильним ректорам і зрозуміло, що такий підхід дратує тих, хто є неамбітним менеджером.

Багато нових речей у нас сприймають в “штики”, бо нове лякає, але чимало керівників радіють, тому що багатьом дуже хочеться, щоб їх перестали змішувати в один негативний портрет ректора — моноліта, який десятиліттями не змінюється. Це хороший інструмент продемонструвати досягнення.

Ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Внесено також зміни до статті 24 Закону України «Про вищу освіту» (у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти»), де сказано, що ліцензуванню у сфері вищої освіти підлягає освітня діяльність закладу вищої освіти на певному рівні вищої освіти та освітня діяльність за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Звертаємо увагу, що Законом запроваджуються особливості ліцензування освітньої діяльності за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Ліцензування у сфері вищої освіти здійснюється відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347 (далі - Ліцензійні умови) і відтепер може здійснюватися лише в частині, що не суперечить Закону.

У зв'язку з суттєвими змінами на рівні законів ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти **призупиняється до затвердження** нової редакції Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, переліку професій, для яких запроваджується додаткове регулювання, та порядку проведення виїзної ліцензійної експертизи при ліцензуванні освітньої діяльності вперше, а також за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (крім звуження провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти). Усі ліцензійні справи, отримані МОН до 15 січня 2020 року включно, розглянуті у встановленому порядку відповідно до чинного на той час законодавства.

Наразі процедура ліцензування здійснюється МОНУ у сфері післядипломної, фахової передвищої освіти та професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до Ліцензійних умов. Звуження провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти здійснюється відповідно до чинної ліцензії закладу освіти.